

ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะด้านการจัดโปรแกรมนันทนาการ
สำหรับผู้นำนักศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลในเขตภาคกลาง*
THE PRIORITY NEEDS FOR COMPETENCY DEVELOPMENT OF RECREATIONAL
PROGRAM ORGANIZING FOR STUDENT LEADERS OF RAJAMANGALA
UNIVERSITY OF TECHNOLOGY IN THE CENTRAL REGION

จิราณัฐวัฒน์ คำปลิว, สุมนรตรี นิมเนติพันธ์, อนันต์ มลารัตน์
Jiranuwat Khamplew, Sumonratree Nimnatipan, Anan Malarat
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
Srinakharinwirot University
Corresponding Author E-mail: Jiranuwat.Khamplew@g.swu.ac.th

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1. ศึกษาความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะด้านการจัดโปรแกรมนันทนาการสำหรับผู้นำนักศึกษา และ 2. ศึกษาแนวทางในการพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะด้านการจัดโปรแกรมนันทนาการ โดยเป็นการวิจัยแบบผสมวิธีใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 712 คน เป็นผู้บริหารและเจ้าหน้าที่จำนวน 34 คน (เลือกทุกหน่วย) ผู้นำนักศึกษาจำนวน 278 คน (ใช้ตารางของเครจซีและมอร์แกน) และนักศึกษาจำนวน 400 คน (คำนวณจากสูตรของคอกแรน) เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีรูปแบบเป็นแบบตอบสนองคู่ ผู้วิจัยรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลด้วยตนเองโดยใช้สถิติ ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าดัชนีความต้องการจำเป็นประยุกต์

ผลการวิจัยพบว่า ผู้นำนักศึกษามีความต้องการจำเป็นในด้านการประเมินผลโปรแกรม นันทนาการอยู่ในลำดับสูงสุด ($PNI_{\text{modified}} = 0.12$) รองลงมาคือ ด้านการนำโปรแกรม นันทนาการไปใช้ มีค่า PNI_{modified} เท่ากับ 0.11 ด้านการวางแผนโปรแกรม นันทนาการ มีค่า PNI_{modified} เท่ากับ 0.09 และด้านการประเมินความพร้อมของโปรแกรม นันทนาการ มีค่า PNI_{modified} เท่ากับ 0.08 ตามลำดับ ซึ่งมีค่าแตกต่างกันไม่มากนัก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้นำ นักศึกษามีสมรรถนะอยู่ในระดับปานกลางในทุกด้าน ส่วนแนวทางในการพัฒนาโปรแกรม เสริมสร้างสมรรถนะด้านการจัดโปรแกรม นันทนาการ คือ สถาบันการศึกษาควรเสริมสร้าง ความรู้ และพัฒนาทักษะด้านการจัดโปรแกรม นันทนาการให้กับผู้นำนักศึกษา เพื่อพัฒนา

สมรรถนะของผู้นำนักศึกษาให้สามารถจัดกิจกรรมนันทนาการในสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

คำสำคัญ: ความต้องการจำเป็น; สมรรถนะผู้นำนักศึกษา; การจัดโปรแกรมนันทนาการ

Abstract

The objectives of this research study are, 1. To investigate the needs in developing competency in organizing a recreational program for student leaders of Rajamangala University of Technology in the central region, and 2. To study guidelines for developing competency in organizing a recreational program for student leaders of Rajamangala University of Technology in the central region. The scope of the study included 712 stakeholders of Rajamangala University of Technology in the central region, who were administrators, staffs responsible for student activities, student leaders, and students. The research instrument was a 5-point Likert scale questionnaire using dual-response format.

The results revealed that when analyzing and ranking the needs in developing competency in organizing a recreational program for student leaders in all four areas, ranked by PNI modified, the highest PNI modified values in this study were found to be the needs in the development of a recreational program (PNI modified = 0.12), followed by recreation program utilization (PNI modified = 0.11), recreation program planning (PNI modified = 0.09), and recreational program readiness assessment (PNI modified = 0.08) respectively. The numbers of PNI modified were not significantly different which might result from student leaders or institutional recreation leaders showing only moderate levels of competence in all aspects. The suggested guidelines for the development of competency in organizing a recreational program for student leaders of the Rajamangala University of Technology in the central region is that the institution should enhance knowledge and foster skills related to the competence in organizing recreation programs in all 4 areas for recreation leaders or student leaders to develop the competence of recreational leaders in order to organize recreational activities or create recreation programs in educational institutions effectively.

Keywords: Priority Needs; Competency of Student Leaders; Recreational Program Organizing

บทนำ

ปัจจุบันประชากรในสังคมส่วนใหญ่นั้น มีเยาวชนเป็นกลุ่มที่มีกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศ ซึ่งจะเป็นคนกลุ่มใหญ่ที่จะก้าวขึ้นมาเป็นบทบาทสำคัญทางเศรษฐกิจ สังคมและการเมือง อีกทั้งจะต้องเป็นผู้นำที่จะพาประเทศไปสู่ความเจริญก้าวหน้าในระยะยาว โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อประเทศกำลังเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงเชิงโครงสร้างของประชากรในการเข้าสู่สังคมสูงวัย ทำให้เยาวชนต้องเป็นแรงงานสำคัญของการพัฒนาประเทศในอนาคต ดังนั้นการพัฒนาเยาวชนให้กลายเป็นผู้ใหญ่ที่มีคุณภาพ ประเทศไทยจึงมีความจำเป็นเร่งด่วนที่ต้องมีการพัฒนาเยาวชนให้มีความรู้และทักษะที่จำเป็นในอนาคตข้างหน้า (องค์การยูนิเซฟ ประเทศไทย, 2563) ซึ่งเยาวชนกลุ่มที่เป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศกลุ่มหนึ่งคงจะหนีไม่พ้นกลุ่มของนิสิตนักศึกษาในสถาบันการศึกษา ซึ่งเขาเหล่านั้นจะต้องรับมือกับสิ่งท้าทายต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในอนาคตข้างหน้า ดังนั้นการพัฒนาศักยภาพของนิสิต นักศึกษาในสถาบันการศึกษาจึงเป็นประเด็นสำคัญอย่างมากที่สถาบันการศึกษาจำเป็นต้องให้ความสำคัญอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ เพราะสถาบันการศึกษาเป็นหน่วยงานทางสังคมที่สำคัญในการขัดเกลาเยาวชน นิสิต นักศึกษาในแง่ของการพัฒนากระบวนการคิด องค์ความรู้ และการปลูกฝังค่านิยมที่ดีงาม รวมไปถึงการสร้างประสบการณ์ในการเรียนรู้ในด้านต่าง ๆ ให้กับนิสิต นักศึกษาในช่วงที่กำลังศึกษาอยู่ในสถาบันการศึกษา โดยในปัจจุบันสถาบันการศึกษาในแต่ละแห่งมีการมุ่งเน้นในการพัฒนานิสิต นักศึกษาในทุก ๆ ด้าน ซึ่งกลไกหนึ่งของการพัฒนานิสิต นักศึกษา ที่สถาบันศึกษานำมาใช้เป็นเครื่องมือในการพัฒนานิสิต นักศึกษา คือการทำกิจกรรมเสริมหลักสูตร โดยเฉพาะอย่างยิ่งการส่งเสริมในการทำกิจกรรมนันทนาการผ่านกระบวนการทำกิจกรรม นักศึกษาหรือเสริมหลักสูตรทั้ง 5 ด้าน ประกอบด้วย กิจกรรมส่งเสริมคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ กิจกรรมกีฬาหรือการส่งเสริมสุขภาพ กิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์หรือรักษาสีแกวเด้อ กิจกรรมเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรม และกิจกรรมส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2557) โดยมีเป้าหมายในการพัฒนานิสิต นักศึกษาให้มีความสมบูรณ์ทั้งทางด้านสติปัญญา สังคม อารมณ์ ร่างกายและจิตใจ จึงทำให้สถาบันการศึกษาต้องมีการจัดกิจกรรม นักศึกษา หรือกิจกรรมเสริมหลักสูตรในระหว่างการศึกษาเพื่อเป็นการพัฒนานิสิต นักศึกษาในสถาบันการศึกษา ดังตัวอย่างที่เห็นได้ชัดคือ การประเมินคุณภาพการศึกษาที่มีการกำหนดเกณฑ์และตัวชี้วัดต่าง ๆ เพื่อเป็นกลไกที่จะพัฒนานิสิต นักศึกษา ให้เป็นไปตามเกณฑ์ที่กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมกำหนดไว้ ซึ่งหนึ่งในองค์ประกอบในการประเมินคุณภาพการศึกษาคือเรื่องของการจัดกิจกรรมนักศึกษา

ในการจัดกิจกรรมนักศึกษาหรือกิจกรรมนันทนาการในสถาบันศึกษานั้น ต้องอาศัยผู้นำนักศึกษาในการทำหน้าที่เป็นผู้ดำเนินกิจกรรมนักศึกษา ไม่ว่าจะเป็นสภานิสิตนักศึกษา องค์การนิสิตนักศึกษา สโมสรนิสิตนักศึกษาหรือผู้นำชมรมกิจกรรมต่าง ๆ ในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ (กัมพล ดวงสีใส, 2563) ทำให้ผู้นำนักศึกษาเหล่านี้ จำเป็นที่จะต้องมีความรู้

(Knowledge) มีทักษะ (Skill) และมีทัศนคติที่ดี (Attitude) เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมนันทนาการ และต้องเข้าใจถึงบทบาทหน้าที่ในการทำงานของตนเอง ซึ่งสิ่งเหล่านี้จะสะท้อนให้เห็นจาก พฤติกรรมในการทำงานของผู้นำนักศึกษาที่สามารถวัดและสังเกตเห็นได้ ประกอบกับผู้นำ นักศึกษาจะต้องมีสมรรถนะด้านการจัดโปรแกรมนันทนาการ ที่เป็นหลักการพื้นฐานของการทำงานด้านนันทนาการให้มีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล (สำนักนันทนาการ กรมพลศึกษา กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา, 2562) ดังนั้นสถาบันการศึกษาจึงมีการพัฒนาทักษะในด้าน ต่าง ๆ ให้กับผู้นำนักศึกษาเหล่านั้นพร้อมทั้งประเมินศักยภาพและประเมินผลการดำเนินงานของ ผู้นำนักศึกษาในการทำกิจกรรมนักศึกษาอยู่เป็นประจำ แต่อย่างไรก็ตามถึงแม้ว่า สถาบันการศึกษาจะมีกลไกในการพัฒนาศักยภาพและเสริมสร้างสมรรถนะให้กับของผู้นำ นักศึกษาเป็นประจำอยู่แล้ว แต่ประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการดำเนินงานของผู้นำนักศึกษาก็ยังมีส่วนที่สถาบันการศึกษาจะต้องส่งเสริมและพัฒนาตัวผู้นำนักศึกษาอีกหลายประการ ประกอบกับผู้วิจัยได้ศึกษาผลการดำเนินงานในประเด็นด้านการจัดกิจกรรมนักศึกษาของผู้นำ นักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลในกลุ่มภาคกลาง พบว่า ผู้นำนักศึกษายังขาดความรู้ และทักษะต่าง ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านสมรรถนะการจําโปรแกรมนันทนาการของผู้นำ นักศึกษาในสถาบันการศึกษา จึงทำให้ผลการประเมินคุณภาพการศึกษาในประเด็นการจัด กิจกรรมนักศึกษาอยู่ในระดับที่ต้องปรับปรุง (จิราวุฒน์ คำปลิว, 2561) และส่งผลกระทบต่อ กระบวนการพัฒนานิสิต นักศึกษา ผ่านการทำกิจกรรมเสริมหลักสูตรในสถาบันการศึกษาไม่มี ประสิทธิภาพที่ดีเท่าที่ควร ทำให้นิสิตนักศึกษาในสถาบันการศึกษาไม่ได้รับการพัฒนาให้มี คุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามเกณฑ์การประกันคุณภาพการศึกษาที่กระทรวงการ อุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมกำหนดไว้

จากประเด็นปัญหาดังกล่าวจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่สถาบันการศึกษาจะต้องหา วิธีการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น และให้ความสำคัญในการศึกษาแนวทางในการเสริมสร้างทักษะและ ความรู้ด้านการจัดโปรแกรมนันทนาการหรือการจัดกิจกรรมนักศึกษาให้กับผู้นำนักศึกษาอย่าง เร่งด่วน ในฐานะที่ผู้วิจัยเป็นบุคลากรด้านการพัฒนานักศึกษาและบุคลากรด้านนันทนาการ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาเกี่ยวกับความต้องการจำเป็นในการการพัฒนาและเสริมสร้าง สมรรถนะด้านการจัดโปรแกรมนันทนาการของผู้นำนันทนาการในสถานศึกษา และศึกษา แนวทางในการพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะด้านการจัดโปรแกรมนันทนาการสำหรับ ผู้นำนักศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลในเขตภาคกลาง เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนา ผู้นำนักศึกษาให้มีสมรรถนะด้านการจัดโปรแกรมนันทนาการในสถาบันการศึกษาให้มี ประสิทธิภาพและมีประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น อันจะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อสถาบันการศึกษาและ นักศึกษาในสถาบันการศึกษา รวมทั้งเป็นการพัฒนาผู้นำนักศึกษา และนักศึกษาใน สถาบันการศึกษาให้เป็นบุคลากรที่มีศักยภาพและเป็นกำลังสำคัญของประเทศชาติในอนาคต ต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะด้านการจัดโปรแกรม นันทนาการสำหรับผู้นำนักศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลในเขตภาคกลาง
2. เพื่อศึกษาแนวทางในการพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะด้านการจัดโปรแกรม นันทนาการสำหรับผู้นำนักศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลในเขตภาคกลาง

วิธีดำเนินการวิจัย

รูปแบบการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research)

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียจากมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลในเขตภาคกลาง ประกอบไปด้วย มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ และมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ ซึ่งประกอบไปด้วยผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบดูแลงานด้านกิจกรรมนักศึกษา ผู้นำนักศึกษา และนักศึกษารวมจำนวนทั้งสิ้น 712 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ได้แก่ แบบสอบถามสภาพที่เป็นอยู่ในปัจจุบันเกี่ยวกับระดับสมรรถนะด้านการจัดโปรแกรม นันทนาการของผู้นำนักศึกษา และความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะด้านการจัดโปรแกรม นันทนาการสำหรับผู้นำนักศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลในเขตภาคกลาง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยทำการเก็บข้อมูลด้วยตนเองโดยการส่งลิงค์ Google Form ให้กับผู้ตอบแบบสอบถามและทำการรวบรวม ตรวจสอบข้อมูลของแบบสอบถามว่าเป็นแบบสอบถามที่สมบูรณ์ทุกฉบับ จากนั้นนำข้อมูลจากแบบสอบถามไปหาค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) และการหาดัชนีความต้องการจำเป็นประยุกต์ (Modified Priority Need Index) ในการพัฒนาสมรรถนะด้านการจัดโปรแกรม นันทนาการสำหรับผู้นำนักศึกษา ทั้ง 4 ด้าน

ผลการวิจัย

1. สภาพที่เป็นอยู่ในปัจจุบันเกี่ยวกับระดับสมรรถนะด้านการจัดโปรแกรม นันทนาการของผู้นำนักศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลในเขตภาคกลาง

สภาพที่เป็นอยู่ในปัจจุบันเกี่ยวกับระดับสมรรถนะด้านการจัดโปรแกรม นันทนาการของผู้นำนักศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลในเขตภาคกลาง โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์สภาพที่เป็นอยู่ในปัจจุบันเกี่ยวกับระดับสมรรถนะด้านการจัดโปรแกรม นันทนาการของผู้นำนักศึกษา ในด้านการประเมินความพร้อมของโปรแกรม นันทนาการ (n = 712)

สมรรถนะด้านการจัดโปรแกรม นันทนาการของผู้นำนักศึกษา ในด้านการประเมินความพร้อมของโปรแกรม นันทนาการ	ระดับสมรรถนะ		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. ความสามารถในการประเมินความต้องการกิจกรรม นันทนาการ ของ ประชากรกลุ่มเป้าหมาย (การประเมินรายบุคคล การประเมินรายกลุ่ม)	3.48	1.02	ปานกลาง
2. ความสามารถในการประเมินทรัพยากรได้ (เช่น วัสดุ อุปกรณ์ สถานที่ รวมถึงงบประมาณ)	3.42	0.98	ปานกลาง
รวม	3.45	0.96	ปานกลาง

จากตาราง 1 พบว่า ระดับสมรรถนะด้านการจัดโปรแกรม นันทนาการของผู้นำนักศึกษา ในด้านการประเมินความพร้อมของโปรแกรม นันทนาการ โดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.45$, SD. = 0.96)

ตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์สภาพที่เป็นอยู่ในปัจจุบันเกี่ยวกับระดับสมรรถนะด้านการจัดโปรแกรม นันทนาการของผู้นำนักศึกษา ในด้านการวางแผนโปรแกรม นันทนาการ (n = 712)

สมรรถนะด้านการจัดโปรแกรม นันทนาการของผู้นำนักศึกษา ในด้านการวางแผนโปรแกรม นันทนาการ	ระดับสมรรถนะ		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. ความสามารถในการกำหนดวัตถุประสงค์ และเป้าประสงค์ของการจัดโปรแกรม นันทนาการ	3.47	0.99	ปานกลาง
2. ความสามารถในการวิเคราะห์กิจกรรมสำหรับการจัดโปรแกรม นันทนาการ	3.52	0.97	มาก
3. ความสามารถในการเลือกรูปแบบโปรแกรม นันทนาการ และกำหนดเนื้อหา กิจกรรมตาม วัตถุประสงค์ และตามความต้องการของประชากร กลุ่มเป้าหมาย	3.48	1.03	ปานกลาง
4. ความสามารถในการสามารถจัดทำแผนการดำเนินงาน และการสร้างตารางเวลา กิจกรรม รวมถึงการประเมินผล	3.48	1.01	ปานกลาง
5. ความสามารถในการบูรณาการผู้เข้าร่วมโปรแกรม นันทนาการ และการประเมินความเสี่ยง ในการจัดกิจกรรม นันทนาการ	3.47	1.02	ปานกลาง
6. ความสามารถในการประสานงานด้านกิจกรรม และด้านการบริการ กับหน่วยงานอื่นๆ	3.48	1.02	ปานกลาง
รวม	3.48	0.94	ปานกลาง

จากตาราง 2 พบว่า ระดับสภาพสมรรถนะด้านการจัดโปรแกรม นันทนาการของผู้นำนักศึกษา ในด้านการวางแผนโปรแกรม นันทนาการ โดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.48$, SD. = 0.94) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ ความสามารถในการวิเคราะห์กิจกรรม สำหรับการจัดโปรแกรม นันทนาการ (P2) ($\bar{X} = 3.52$, SD. = 0.97) ซึ่งอยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์สภาพที่เป็นอยู่ในปัจจุบันเกี่ยวกับระดับสมรรถนะด้านการจัดโปรแกรมนันทนาการของผู้นำนักศึกษา ในด้านการนำโปรแกรมนันทนาการไปใช้ (n = 712)

สมรรถนะด้านการจัดโปรแกรมนันทนาการของผู้นำนักศึกษา ในด้านการนำโปรแกรมนันทนาการไปใช้	ระดับสมรรถนะ		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. มีความรู้ด้านนันทนาการ	3.50	1.06	ปานกลาง
2. มีทักษะการเป็นผู้นำกิจกรรมนันทนาการ	3.46	1.07	ปานกลาง
3. ความสามารถในการดำเนินกิจกรรม/โปรแกรมนันทนาการ เพื่อติดตามผล ของโปรแกรมนันทนาการ	3.50	1.02	ปานกลาง
4. ความสามารถในการอำนวยความสะดวกในการใช้ทรัพยากร	3.52	1.02	มาก
5. ความสามารถในการจัดทำแบบฟอร์ม และแบบรายงานผลโปรแกรม และ ผู้เข้าร่วมกิจกรรม/โปรแกรมนันทนาการ	3.54	1.05	มาก
รวม	3.50	0.97	ปานกลาง

จากตาราง 3 พบว่า ระดับสมรรถนะด้านการจัดโปรแกรมนันทนาการของผู้นำนักศึกษา ในด้านการนำโปรแกรมนันทนาการไปใช้ โดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.50$, $SD. = 0.97$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ความสามารถในการจัดทำแบบฟอร์ม และแบบรายงานผลโปรแกรม และผู้เข้าร่วมกิจกรรม/โปรแกรมนันทนาการ ($\bar{X} = 3.54$, $SD. = 1.05$) ซึ่งอยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์สภาพที่เป็นอยู่ในปัจจุบันเกี่ยวกับระดับสมรรถนะด้านการจัดโปรแกรมนันทนาการของผู้นำนักศึกษา ในด้านการประเมินผลโปรแกรมนันทนาการ (n = 712)

สมรรถนะด้านการจัดโปรแกรมนันทนาการของผู้นำนักศึกษา ในด้านการประเมินผลโปรแกรมนันทนาการ	ระดับสมรรถนะ		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. ความสามารถในการทำการประเมินผลโปรแกรมนันทนาการ	3.44	1.00	ปานกลาง
2. ความสามารถในการทำการประเมินประชากร หรือกลุ่มเป้าหมายที่เข้าร่วมโปรแกรม นันทนาการ	3.48	1.01	ปานกลาง
3. ความสามารถในการสรุปผลการเข้าร่วมโปรแกรมนันทนาการ และการรายงานผลโปรแกรม นันทนาการ	3.47	0.99	ปานกลาง
รวม	3.46	0.95	ปานกลาง

จากตาราง 4 พบว่า ระดับสมรรถนะด้านการจัดโปรแกรมนันทนาการของผู้นำนักศึกษา ในด้านการประเมินผลโปรแกรมนันทนาการ โดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.46$, $SD. = 0.01$)

1. ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะด้านการจัดโปรแกรมนันทนาการสำหรับผู้นำนักศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลในเขตภาคกลาง

ผลการเปรียบเทียบความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะด้านการจัดโปรแกรม นันทนาการสำหรับผู้นำนักศึกษาในภาพรวม ทั้ง 4 ด้าน ผู้นำนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยี ราชมงคลในเขตภาคกลางมีความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะด้านการจัดโปรแกรม นันทนาการ ในด้านการประเมินผลโปรแกรมนันทนาการสูงสุด ($PNI_{\text{modified}} = 0.12$) รองลงมา คือ ด้านการนำโปรแกรมนันทนาการไปใช้ ($PNI_{\text{modified}} = 0.11$), และด้านการวางแผนโปรแกรม

นันทนาการ ($PNI_{\text{modified}} = 0.09$), และด้านการประเมินความพร้อมของโปรแกรมนันทนาการ ($PNI_{\text{modified}} = 0.08$), ตามลำดับ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า

ตารางที่ 5 ผลการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะด้านการจัดโปรแกรม นันทนาการสำหรับผู้นำนักศึกษา ในด้านการประเมินความพร้อมของโปรแกรมนันทนาการ ($n = 712$)

ความต้องการจำเป็น ในด้านการประเมินความพร้อมของโปรแกรมนันทนาการ	สภาพ ที่ควรจะเป็น		สภาพ ที่เป็นอยู่		PNI	ลำดับ
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
1. ความสามารถในการประเมินความต้องการกิจกรรมนันทนาการ ของ ประชากรกลุ่มเป้าหมาย (การประเมินรายบุคคล การประเมินรายกลุ่ม)	3.78	0.93	3.48	1.02	0.09	1
2. ความสามารถในการประเมินทรัพยากรได้ (เช่น วัสดุ อุปกรณ์ สถานที่ รวมถึงงบประมาณ)	3.72	0.93	3.42	0.98	0.08	2
ภาพรวมเฉลี่ย	3.75	.089	3.45	.096	0.08	

จากตาราง 5 พบว่า ในด้านการประเมินความพร้อมของโปรแกรมนันทนาการ เมื่อเรียงตามลำดับความสำคัญ ลำดับที่ 1 ได้แก่ ความสามารถในการประเมินความต้องการกิจกรรม นันทนาการ ของประชากรกลุ่มเป้าหมาย (การประเมินรายบุคคล การประเมินรายกลุ่ม) ($PNI_{\text{modified}} = 0.09$) ลำดับที่ 2 ได้แก่ความสามารถในการประเมินทรัพยากรได้ (เช่น วัสดุ อุปกรณ์ สถานที่ รวมถึงงบประมาณ) ($PNI_{\text{modified}} = 0.08$) ตามลำดับ

ตารางที่ 6 ผลการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะด้านการจัดโปรแกรม นันทนาการสำหรับผู้นำนักศึกษา ในด้านการวางแผนโปรแกรมนันทนาการ ($n = 712$)

ความต้องการจำเป็น ในด้านการวางแผนโปรแกรมนันทนาการ	สภาพ ที่ควรจะเป็น		สภาพ ที่เป็นอยู่		PNI	ลำดับ
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
1. ความสามารถในการกำหนดวัตถุประสงค์ และเป้าประสงค์ของ การจัดโปรแกรมนันทนาการ	3.82	0.91	3.47	0.99	0.10	1
2. ความสามารถในการวิเคราะห์กิจกรรมสำหรับการจัดโปรแกรม นันทนาการ	3.79	0.90	3.52	0.97	0.07	6
	3.82	0.91	3.48	1.03	0.09	3
3. ความสามารถในการเลือกรูปแบบโปรแกรมนันทนาการ และ กำหนดเนื้อหากิจกรรมตามวัตถุประสงค์ และตามความต้องการ ของประชากร กลุ่มเป้าหมาย	3.81	0.91	3.48	1.01	0.09	3
4. ความสามารถในการสามารถจัดทำแผนการดำเนินงาน และการ สร้างตารางเวลากิจกรรม รวมถึงการประเมินผล	3.81	0.92	3.47	1.02	0.09	3
5. ความสามารถในการปฐมนิเทศผู้เข้าร่วมโปรแกรมนันทนาการ และการประเมินความเสี่ยงในการจัดกิจกรรมนันทนาการ	3.85	0.94	3.48	1.02	0.10	1
6. ความสามารถในการประสานงานด้านกิจกรรม และด้านการ บริการ กับหน่วยงานอื่นๆ						
ภาพรวมเฉลี่ย	3.82	0.85	3.48	0.94	0.09	

จากตาราง 6 พบว่า ในด้านการวางแผนโปรแกรมชั้นนันทนาการ เมื่อเรียงตามลำดับความสำคัญ ลำดับที่ 1 ได้แก่ ความสามารถในการกำหนดวัตถุประสงค์ และเป้าประสงค์ของการจัดโปรแกรมชั้นนันทนาการ และความสามารถในการประสานงานด้านกิจกรรม และด้านการบริการกับหน่วยงานอื่น ๆ ($PNI_{\text{modified}} = 0.10$) ลำดับที่ 2 ได้แก่ ความสามารถในการเลือกรูปแบบโปรแกรมชั้นนันทนาการ และกำหนดเนื้อหากิจกรรมตามวัตถุประสงค์และตามความต้องการของประชากรกลุ่มเป้าหมาย, ความสามารถในการสามารถจัดทำแผนการดำเนินงาน และการสร้างตารางเวลาดำเนินกิจกรรมรวมถึงการประเมินผล, และความสามารถในการปฐมนิเทศผู้เข้าร่วมโปรแกรมชั้นนันทนาการและการประเมินความเสี่ยงในการจัดกิจกรรมชั้นนันทนาการ ($PNI_{\text{modified}} = 0.09$) และลำดับที่ 3 ได้แก่ความสามารถในการวิเคราะห์กิจกรรมสำหรับการจัดโปรแกรมชั้นนันทนาการ ($PNI_{\text{modified}} = 0.07$) ตามลำดับ

ตารางที่ 7 ผลการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะด้านการจัดโปรแกรมชั้นนันทนาการสำหรับผู้นำนักศึกษา ในด้านการนำโปรแกรมชั้นนันทนาการไปใช้ ($n = 712$)

ความต้องการจำเป็น ในด้านการนำโปรแกรมชั้นนันทนาการไปใช้	สภาพ ที่ควรจะเป็น		สภาพ ที่เป็นอยู่		PNI	ลำดับ
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
1. มีความรู้ด้านนันทนาการ	3.88	0.87	3.50	1.06	0.10	4
2. มีทักษะการเป็นผู้นำกิจกรรมชั้นนันทนาการ	3.87	0.93	3.46	1.07	0.12	1
3. ความสามารถในการดำเนินกิจกรรม/โปรแกรมชั้นนันทนาการ เพื่อติดตามผลของโปรแกรมชั้นนันทนาการ	3.92	0.88	3.50	1.02	0.12	1
4. ความสามารถในการอำนวยความสะดวกในการใช้ทรัพยากร	3.89	0.88	3.52	1.02	0.11	3
5. ความสามารถในการจัดทำแบบฟอร์ม และแบบรายงานผลโปรแกรม และผู้เข้าร่วมกิจกรรม/โปรแกรมชั้นนันทนาการ	3.89	0.87	3.54	1.05	0.10	4
ภาพรวมเฉลี่ย	3.89	0.82	3.50	0.97	0.11	

จากตาราง 7 พบว่า ในด้านการนำโปรแกรมชั้นนันทนาการไปใช้ เมื่อเรียงตามลำดับความสำคัญ ลำดับที่ 1 ได้แก่ มีทักษะการเป็นผู้นำกิจกรรมชั้นนันทนาการ, และความสามารถในการดำเนินกิจกรรม/โปรแกรมชั้นนันทนาการ เพื่อติดตามผลของโปรแกรมชั้นนันทนาการ ($PNI_{\text{modified}} = 0.12$) ลำดับที่ 2 ได้แก่ ความสามารถในการอำนวยความสะดวกในการใช้ทรัพยากร ($PNI_{\text{modified}} = 0.11$) และลำดับที่ 3 ได้แก่ มีความรู้ด้านนันทนาการ, และความสามารถในการจัดทำแบบฟอร์ม และแบบรายงานผลโปรแกรม และผู้เข้าร่วมกิจกรรม/โปรแกรมชั้นนันทนาการ ($PNI_{\text{modified}} = 0.10$) ตามลำดับ

ตารางที่ 8 ผลการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะด้านการจัดโปรแกรม นันทนาการสำหรับผู้นำนักศึกษา ในด้านการประเมินผลโปรแกรม นันทนาการ (n = 712)

ความต้องการจำเป็น ในด้านการประเมินผลโปรแกรม นันทนาการ	สภาพ ที่ควรจะเป็น		สภาพ ที่เป็นอยู่		PNI	ลำดับ
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
	1. ความสามารถในการทำการประเมินผลโปรแกรม นันทนาการ	3.89	0.88	3.44		
2. ความสามารถในการทำการประเมินประชากร หรือ กลุ่มเป้าหมายที่เข้าร่วมโปรแกรม นันทนาการ	3.88	0.90	3.48	1.01	0.11	3
3. ความสามารถในการสรุปผลการเข้าร่วมโปรแกรม นันทนาการ และการรายงานผลโปรแกรม นันทนาการ	3.93	0.90	3.47	0.99	0.13	1
ภาพรวมเฉลี่ย	3.90	0.85	3.46	0.95	0.12	

จากตาราง 8 พบว่า ในด้านการประเมินผลโปรแกรม นันทนาการ เมื่อเรียงตามลำดับ ความสำคัญ ลำดับที่ 1 ได้แก่ ความสามารถในการทำการประเมินผลโปรแกรม นันทนาการ, และ ความสามารถในการสรุปผลการเข้าร่วมโปรแกรม นันทนาการ และการรายงานผลโปรแกรม นันทนาการ ($PNI_{\text{modified}} = 0.13$) และลำดับที่ 2 ได้แก่ ความสามารถในการทำการประเมิน ประชากร หรือกลุ่มเป้าหมายที่เข้าร่วมโปรแกรม นันทนาการ ($PNI_{\text{modified}} = 0.11$)

2. แนวทางในการพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะด้านการจัดโปรแกรม นันทนาการสำหรับผู้นำนักศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลในเขตภาคกลาง

ด้านการประเมินความพร้อมของโปรแกรม นันทนาการ สถานศึกษาควรมีการเสริมสร้าง ความรู้ และทักษะเกี่ยวกับการประเมินความต้องการกิจกรรม นันทนาการของประชากร กลุ่มเป้าหมายในสถานศึกษาให้กับผู้ผู้นำนันทนาการหรือผู้นำนักศึกษา เพื่อให้เขาเหล่านั้นเกิด ทักษะและความสามารถในการหาแนวทางในการจัดกิจกรรม นันทนาการในสถานศึกษาให้ สอดคล้องกับความต้องการของกลุ่มประชากร รวมไปถึงการประเมินทรัพยากรต่าง ๆ ที่ เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรม นันทนาการ อาทิเช่น วัสดุอุปกรณ์ สถานที่ หรืองบประมาณที่ใช้ใน การจัดกิจกรรม นันทนาการ เพื่อเป็นการประเมินความพร้อมก่อนการวางแผนจัดกิจกรรม นันทนาการ และเป็นการพัฒนาทักษะด้านการประเมินความพร้อมให้กับผู้ผู้นำนันทนาการ หรือ ผู้นำนักศึกษาได้เกิดทักษะและมีความรู้ก่อนการจัดกิจกรรม นันทนาการต่าง ๆ ต่อไปในอนาคต

ด้านการวางแผนโปรแกรม นันทนาการ สถานศึกษาควรมีการจัดกิจกรรมพัฒนาทักษะ ในด้านการวางแผนโปรแกรม นันทนาการ เพื่อให้ผู้ผู้นำนันทนาการหรือผู้นำนักศึกษา ได้เข้าใจถึง บทบาทและบริบทของกิจกรรม นันทนาการนั้น ๆ ที่ผู้ผู้นำนันทนาการหรือผู้นำนักศึกษา จะ นำมาใช้จัดกิจกรรมให้กับกลุ่มประชากร เพื่อให้เกิดประสิทธิผลสูงสุดต่อผู้เข้าร่วมกิจกรรม โดย ผู้ผู้นำนันทนาการหรือผู้นำนักศึกษา จะต้องสามารถกำหนดวัตถุประสงค์ และเป้าประสงค์ของ การจัดโปรแกรม นันทนาการหรือกิจกรรม นันทนาการนั้น ๆ ได้ รวมไปถึงจะต้องวิเคราะห์ กิจกรรมสำหรับการจัดโปรแกรม นันทนาการ และสามารถกำหนดเนื้อหากิจกรรมตาม วัตถุประสงค์ ตามความต้องการของประชากรกลุ่มเป้าหมายให้ได้ด้วยเช่นกัน นอกจากนี้ผู้นำ นันทนาการหรือผู้นำนักศึกษา จะต้องสามารถจัดทำแผนการดำเนินงาน ตารางเวลา กิจกรรม

การปฐมนิเทศผู้เข้าร่วมโปรแกรมเน้นทนาการ และการประเมินความเสี่ยงในการจัดกิจกรรมเน้นทนาการ

ด้านการนำโปรแกรมเน้นทนาการไปใช้ สถานศึกษาควรส่งเสริมให้ผู้เน้นทนาการหรือผู้เน้นทนาการมีความรู้ด้านเน้นทนาการ และมีทักษะการเป็นผู้นำกิจกรรมเน้นทนาการ ซึ่งจะช่วยให้ผู้เน้นทนาการหรือผู้เน้นทนาการสามารถดำเนินกิจกรรม/โปรแกรมเน้นทนาการ ในสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล รวมทั้งผู้เน้นทนาการหรือผู้เน้นทนาการ ในฐานะผู้จัดกิจกรรมหรือจัดโปรแกรมเน้นทนาการ จะต้องสามารถติดตามผลของการจัดโปรแกรมเน้นทนาการนั้น ๆ ได้อีกด้วย นอกจากนี้สถานศึกษาควรมีการให้ความรู้ด้านการใช้ทรัพยากร และการจัดการด้านทรัพยากรทางเน้นทนาการที่เกี่ยวข้องกับโปรแกรมเน้นทนาการ รวมไปถึงการจัดทำแบบฟอร์ม แบบรายงานผลโปรแกรมเน้นทนาการ เพื่อทำการประเมินผลผู้เข้าร่วมกิจกรรม/โปรแกรมเน้นทนาการ ตามวัตถุประสงค์ของการจัดโปรแกรมเน้นทนาการ

ด้านการประเมินผลโปรแกรมเน้นทนาการ สถานศึกษาควรมีการฝึกทักษะด้านการวัดและประเมินผลให้กับผู้เน้นทนาการหรือผู้เน้นทนาการ ให้มีความสามารถในการประเมินผลโปรแกรมเน้นทนาการและการประเมินประชากรหรือกลุ่มเป้าหมายที่เข้าร่วมโปรแกรมเน้นทนาการ เพื่อให้ผู้เน้นทนาการหรือผู้เน้นทนาการทำการประเมินได้อย่างถูกต้องตามวัตถุประสงค์ของการจัดโปรแกรมเน้นทนาการ อีกทั้งจะต้องสามารถสรุปผลการเข้าร่วมโปรแกรมเน้นทนาการ รวมถึงการจัดทำรายงานผลโปรแกรมเน้นทนาการหลังจากเสร็จสิ้นการจัดโปรแกรมเน้นทนาการแล้ว เพื่อเป็นข้อมูลในการวางแผนการจัดกิจกรรมเน้นทนาการหรือโปรแกรมเน้นทนาการในอนาคต หรือใช้เป็นเอกสารหลักฐานการประเมินคุณภาพการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมนักศึกษาได้อีกด้วย

อภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิจัยเรื่องความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะด้านการจัดโปรแกรมเน้นทนาการสำหรับผู้เน้นทนาการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลในเขตภาคกลาง ผู้วิจัยได้จัดเรียงลำดับความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะด้านการจัดโปรแกรมเน้นทนาการสำหรับผู้เน้นทนาการในภาพรวม ทั้ง 4 ด้าน ซึ่งค่า PNI_{modified} สูงสุดคือ ด้านการประเมินผลโปรแกรมเน้นทนาการ ($PNI_{\text{modified}} = 0.12$) รองลงมาคือ ด้านการนำโปรแกรมเน้นทนาการไปใช้ มีค่า PNI_{modified} เท่ากับ 0.11 ด้านการวางแผนโปรแกรมเน้นทนาการ มีค่า PNI_{modified} เท่ากับ 0.09 และด้านการประเมินความพร้อมของโปรแกรมเน้นทนาการ มีค่า PNI_{modified} เท่ากับ 0.08 ตามลำดับ โดยค่าความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะด้านการจัดโปรแกรมเน้นทนาการสำหรับผู้เน้นทนาการ ทั้ง 4 ด้านมีสภาพที่ควรจะเป็นสูงกว่าสภาพที่เป็นอยู่ในปัจจุบันทุกๆ ด้าน และในแต่ละด้านมีค่าความต้องการจำเป็นไม่แตกต่างกันมากนัก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้นำ

นักศึกษาหรือผู้นำนันทนาการในสถานศึกษามีสมรรถนะที่เป็นอยู่ในปัจจุบันในด้านการจัดโปรแกรมนันทนาการอยู่ในระดับปานกลางในทุก ๆ ด้าน โดยมีค่าไม่แตกต่างกัน

หากพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการประเมินผลโปรแกรมนันทนาการ มีค่า $PNI_{modified}$ เท่ากับ 0.12 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้นำนักศึกษาหรือผู้นำนันทนาการในสถานศึกษาเมื่อดำเนินกิจกรรมนันทนาการหรือกิจกรรมนักศึกษาเสร็จสิ้นแล้ว มักจะไม่มีการจัดทำการประเมินผลหลังเสร็จสิ้นกิจกรรม รวมไปถึงไม่มีการจัดทำรูปแบบรายงานผลการดำเนินงาน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของณรงค์ วิชัยรัตน์ (2560) ที่ได้กล่าวว่า หลังการจัดโปรแกรมนันทนาการ ผู้นำนันทนาการควรมุ่งประเมินผลการดำเนินโปรแกรมนันทนาการเพื่อให้เห็นถึงผลลัพธ์ของโปรแกรม สิ่งที่ต้องทำการประเมินประกอบด้วยการประเมินความก้าวหน้า และการประเมินผู้เข้าร่วมโปรแกรมในองค์ประกอบต่าง ๆ รวมไปถึงการจัดทำรายงานฉบับสมบูรณ์ของการจัดโปรแกรม ซึ่งจากผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่าผู้นำนักศึกษาหรือผู้นำนันทนาการในสถานศึกษาอาจจะยังขาดความรู้ความเข้าใจ หรือทักษะในการประเมินผลโปรแกรมนันทนาการหรือกิจกรรมนักศึกษาหลังจากเสร็จสิ้นกิจกรรมนั้น ๆ แล้ว หรืออาจเป็นเพราะว่าทางสถานศึกษา มีบุคลากรหรืออาจารย์ที่ปรึกษาเป็นผู้ดำเนินการจัดทำรายงานผลการดำเนินงานในกิจกรรมนั้นๆ เพื่อนำผลการประเมินไปใช้ในการประเมินคุณภาพการศึกษาในส่วนที่เกี่ยวข้อง จึงทำให้ผู้นำนักศึกษาขาดทักษะและความรู้เกี่ยวกับการประเมินผลโปรแกรมนันทนาการ

ในด้านการนำโปรแกรมนันทนาการไปใช้ มีค่า $PNI_{modified}$ เท่ากับ 0.11 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้นำนักศึกษาหรือผู้นำนันทนาการในสถานศึกษาที่เข้ามาปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้ดำเนินกิจกรรมนันทนาการนั้น มีวาระการดำรงตำแหน่งวาระ 1 ปี ประกอบกับสถานศึกษาไม่มีการจัดกิจกรรมอบรมหรือเสริมสร้างความรู้และทักษะด้านการจัดโปรแกรมนันทนาการหรือกิจกรรมนักศึกษาให้กับผู้นำนักศึกษาที่เข้ามาปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าว ซึ่งสอดคล้องกับสมควร โพธิ์ทอง (2551) ที่กล่าวไว้ว่า การจัดกิจกรรมนันทนาการ ผู้นำนันทนาการจะต้องมีทักษะ ความรู้ และประสบการณ์ที่จำเป็นในการจัดกิจกรรมนันทนาการ รวมถึงการเลือกใช้วิธีการและเทคนิคที่มีประสิทธิภาพ จะทำให้สามารถบรรลุถึงวัตถุประสงค์ของการจัดกิจกรรมนันทนาการนั้น ๆ ได้ ซึ่งจากผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่าผู้นำนันทนาการหรือผู้นำนักศึกษายังขาดทักษะ ความรู้ และประสบการณ์ที่จำเป็นในการดำเนินกิจกรรมนันทนาการและการนำโปรแกรมนันทนาการไปใช้

ในด้านการวางแผนโปรแกรมนันทนาการ มีค่า $PNI_{modified}$ เท่ากับ 0.09 และด้านการประเมินความพร้อมของโปรแกรมนันทนาการ มีค่า $PNI_{modified}$ เท่ากับ 0.08 ซึ่งเป็นด้านที่มีค่าความต้องการจำเป็นน้อยที่สุดจากทั้ง 4 ด้าน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้นำนักศึกษาหรือผู้นำนันทนาการสามารถวิเคราะห์กิจกรรมสำหรับการจัดโปรแกรมนันทนาการและการเลือกรูปแบบตามความต้องการของประชากรกลุ่มเป้าหมายได้ เพราะเป็นประชากรกลุ่มเป้าหมายที่ทำการประเมินและวางแผนกิจกรรมนันทนาการให้อยู่ในวัยและบริบทเดียวกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของพลฤกษ์ เถาฉวิล (2551) ที่กล่าวถึงกิจกรรมนักศึกษาไว้ว่า กิจกรรมที่นักศึกษาเป็น

กิจกรรมที่นักศึกษามีส่วนร่วมในการคิดเอง ทำเอง มีการออกแบบ วิเคราะห์ และสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์กับตนเองและสังคมได้ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ดาวดล จันทรประทีน และคณะ (2560) ที่กล่าวว่า การวางแผนกิจกรรมนักศึกษาควรมีการประชุมวางแผนอย่างเป็นระบบ เพื่อให้เกิดความผิดพลาดน้อย และควรมีความร่วมมือในการวางแผนงานโดยเฉพาะการกระจายงานในระดับปฏิบัติการ ซึ่งจากผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่า ผู้นำนักศึกษาหรือผู้นำนันทนาการควรได้รับการส่งเสริม สนับสนุนการดำเนินกิจกรรม เพื่อให้ ผู้นำนักศึกษามีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกลและนำไปสู่การปฏิบัติที่ดี และก่อให้เกิดประสบการณ์ในอนาคต

นอกจากนี้ ค่าคะแนนเฉลี่ยของสภาพที่ควรจะเป็นมากกว่าสภาพที่เป็นอยู่ในปัจจุบันทุกด้าน แสดงให้เห็นว่า การพัฒนาสมรรถนะด้านการจัดโปรแกรมนันทนาการสำหรับผู้นำนักศึกษาของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลในเขตภาคกลางยังมีความต้องการในการเสริมสร้างสมรรถนะด้านการจัดโปรแกรมนันทนาการให้กับผู้นำนักศึกษาในทุก ๆ ด้าน ซึ่งในฐานะสถาบันการศึกษาที่รับผิดชอบดูแลการดำเนินกิจกรรมของผู้นำนักศึกษา ควรมีการสร้างหลักสูตรฝึกอบรมหรือสร้างโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะด้านการจัดโปรแกรมนันทนาการให้กับผู้นำนักศึกษาหรือผู้นำนันทนาการที่จะเข้ามาทำหน้าที่เป็นผู้ดำเนินกิจกรรมนันทนาการในสถานศึกษา เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจ และทักษะในการจัดโปรแกรมนันทนาการให้มีประสิทธิภาพต่อไปและจากผลการจัดลำดับความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะด้านการจัดโปรแกรมนันทนาการสำหรับผู้นำนักศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลในเขตภาคกลาง ผู้วิจัยจึงมีข้อเสนอแนะ แนวทางในการพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะด้านการจัดโปรแกรมนันทนาการสำหรับผู้นำนักศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลในเขตภาคกลาง ตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 ดังนี้

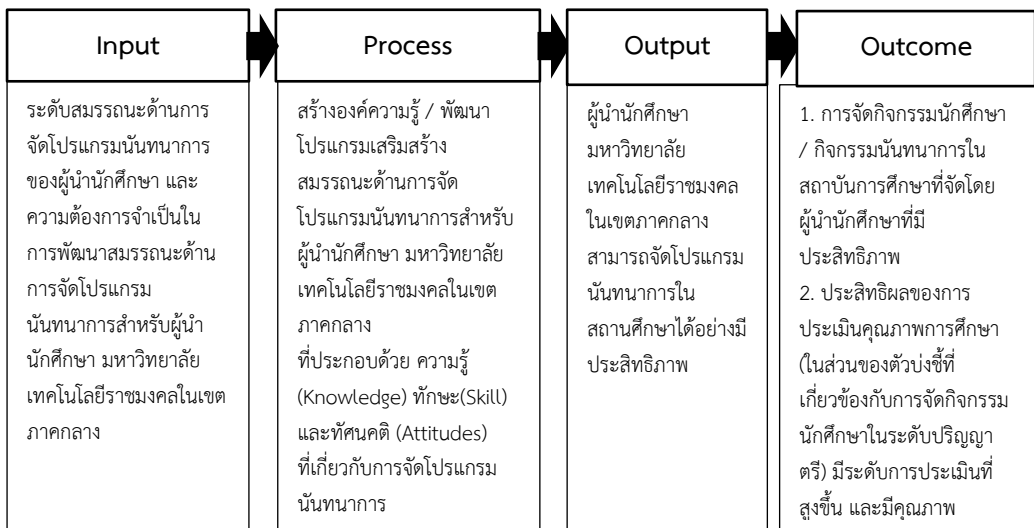
1. สถาบันการศึกษาควรมีการกำหนดนโยบายในด้านการพัฒนากิจกรรมนันทนาการหรือกิจกรรมนักศึกษาในสถานศึกษาให้สามารถขับเคลื่อนงานด้านนันทนาการได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อที่จะเป็นแนวทางในการเสริมสร้างความรู้ และพัฒนาทักษะเกี่ยวกับสมรรถนะด้านการจัดโปรแกรมนันทนาการ ทั้ง 4 ด้าน ให้กับผู้นำนันทนาการหรือผู้นำนักศึกษาในสถานศึกษา ให้สามารถจัดกิจกรรมนันทนาการหรือสร้างโปรแกรมนันทนาการในสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ อันจะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อสถาบันการศึกษาและนักศึกษาในสถาบันการศึกษา จากการจัดกิจกรรมนันทนาการของผู้นำนักศึกษาในอนาคต

2. สถาบันการศึกษาควรมีการสร้างหลักสูตรฝึกอบรม หรือสร้างโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะด้านการจัดโปรแกรมนันทนาการให้กับผู้นำนักศึกษาที่จะเป็นผู้ดำเนินกิจกรรมนันทนาการในสถานศึกษา โดยมุ่งเน้นการเสริมสร้างความรู้ และทักษะเกี่ยวกับการจัดโปรแกรมนันทนาการ ทั้ง 4 ด้าน ประกอบด้วย ด้านการประเมินความพร้อมของโปรแกรมนันทนาการ ด้านการวางแผนโปรแกรมนันทนาการ ด้านการนำโปรแกรมนันทนาการไปใช้ และด้านการ

ประเมินผลโปรแกรมสนับสนุนการ เพื่อให้ผู้นำนันทนาการหรือผู้นำนักศึกษาที่มีสมรรถนะด้านการจัดโปรแกรมสนับสนุนการ และสามารถนำความรู้ที่ได้จากการเข้าร่วมหลักสูตรฝึกอบรม หรือโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะด้านการจัดโปรแกรมสนับสนุนการไปใช้ในการดำเนินกิจกรรมนันทนาการในสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

องค์ความรู้จากการวิจัย

จากการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยขอสรุปองค์ความรู้จากการวิจัยเป็นรูปแบบการเสริมสร้างสมรรถนะด้านการจัดโปรแกรมสนับสนุนการสำหรับผู้นำนักศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลมงคลในเขตภาคกลาง ดังนี้

ภาพที่ 1 รูปแบบการเสริมสร้างสมรรถนะด้านการจัดโปรแกรมสนับสนุนการสำหรับผู้นำนักศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลในเขตภาคกลาง

จากภาพที่ 1 แสดงให้เห็นถึงแนวทางในการเสริมสร้างสมรรถนะด้านการจัดโปรแกรมสนับสนุนการให้กับผู้นำนักศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลในเขตภาคกลาง โดยมีรายละเอียดดังนี้

ปัจจัยนำเข้า (Input) สถาบันการศึกษาสามารถนำข้อมูลจากการวิจัยในครั้งนี้ ที่เป็นระดับสมรรถนะด้านการจัดโปรแกรมสนับสนุนการของผู้นำนักศึกษา และความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะด้านการจัดโปรแกรมสนับสนุนการสำหรับผู้นำนักศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลในเขตภาคกลาง นำไปเป็นข้อมูลพื้นฐานในการหาแนวทางเพื่อที่จะพัฒนาและเสริมสร้างทักษะต่าง ๆ ให้กับผู้นำนักศึกษาในสถาบันการศึกษา เพราะเป็นข้อมูลที่จะทำให้ทราบถึงระดับสมรรถนะที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน และสภาพที่คาดหวังหรือสภาพที่ควรจะเป็นเกี่ยวกับการจัดโปรแกรมสนับสนุนการของผู้นำนักศึกษา

กระบวนการ (Process) สถาบันการศึกษา สามารถนำข้อมูลดังกล่าวไปผ่านกระบวนการสร้างหรือพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะผู้นำนันทนาการสำหรับผู้นำนักศึกษาในสถาบันการศึกษา ที่ประกอบไปด้วย ความรู้ (Knowledge) ทักษะ (Skill) และทัศนคติ (Attitudes) ที่เกี่ยวกับสมรรถนะด้านการจัดโปรแกรมนันทนาการ ซึ่งประกอบไปด้วย ด้านการประเมินความพร้อมของโปรแกรมนันทนาการ ด้านการวางแผนโปรแกรมนันทนาการ ด้านการนำโปรแกรมนันทนาการไปใช้ และด้านการประเมินผลโปรแกรมนันทนาการ เพื่อที่จะนำโปรแกรมดังกล่าวไปเป็นเครื่องมือในการฝึกอบรม หรือให้ความรู้กับผู้นำนักศึกษาในสถาบันการศึกษาต่อไป

ผลผลิต (Output) เมื่อผู้นำนักศึกษาเข้าร่วมหลักสูตรฝึกอบรม หรือโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะด้านการจัดโปรแกรมนันทนาการที่สร้างขึ้นแล้ว ก็จะสามารถนำความรู้ (Knowledge) ทักษะ (Skill) และทัศนคติ (Attitudes) ที่ได้รับ นำไปใช้ในการดำเนินกิจกรรมนันทนาการในสถานศึกษาต่อไป ซึ่งโปรแกรมดังกล่าวจะเป็นเครื่องมือหนึ่งที่จะช่วยให้ผู้นำนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลในเขตภาคกลาง สามารถดำเนินกิจกรรมนันทนาการหรือกิจกรรมนักศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตามที่สถาบันศึกษาคาดหวัง

ผลลัพธ์ (Outcome) โดยผลผลิตดังกล่าวจะส่งผลให้เกิดประโยชน์ต่อตัวผู้นำนักศึกษา และนักศึกษาในสถาบันการศึกษาที่จะถูกพัฒนาให้เป็นบุคลากรที่มีศักยภาพและเป็นกำลังสำคัญของประเทศชาติต่อไปในอนาคต รวมถึงจะทำให้สถาบันการศึกษามีผลของการประเมินคุณภาพการศึกษา (ในส่วนของตัวบ่งชี้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมนักศึกษา) มีระดับการประเมินที่สูงขึ้น และเป็นไปตามเกณฑ์การประกันคุณภาพการศึกษาตามที่กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมกำหนดไว้

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. หน่วยงานที่กำกับดูแลสถานศึกษา ควรมีการกำหนดนโยบายในการพัฒนาหรือส่งเสริมการดำเนินกิจกรรมนันทนาการในสถานศึกษาให้เป็นรูปธรรม โดยมุ่งเน้นในการพัฒนาผู้นำนันทนาการหรือผู้นำนักศึกษาให้มีสมรรถนะและศักยภาพด้านการดำเนินกิจกรรมนันทนาการในสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ ตลอดจนสนับสนุน และส่งเสริมให้มีการพัฒนาทักษะในด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องให้กับผู้นำนันทนาการหรือผู้นำนักศึกษา เพื่อให้สอดคล้องกับการประเมินคุณภาพการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมนักศึกษาในสถานศึกษา

2. สถานศึกษาควรมีการกำหนดแนวทางในการส่งเสริมการดำเนินกิจกรรมนันทนาการหรือกิจกรรมนักศึกษาให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นการขับเคลื่อนงานด้านนันทนาการหรือกิจกรรมนักศึกษาให้มีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ

1. สถานศึกษาควรมีหน่วยงานที่ให้ความรู้ และพัฒนาทักษะในด้านการจัดโปรแกรม นันทนาการให้กับผู้นำนักศึกษา เพื่อให้ผู้นำนันทนาการหรือผู้นำนักศึกษามีสมรรถนะเกี่ยวกับการจัดโปรแกรมนันทนาการหรือการจัดกิจกรรมนักศึกษา อันจะส่งผลให้การดำเนินกิจกรรม นักศึกษาในสถานศึกษามีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

2. ผู้นำนันทนาการหรือผู้นำนักศึกษา ควรฝึกฝนทักษะ และหาความรู้ในด้านการจัด โปรแกรม นันทนาการหรือการจัดกิจกรรมนักศึกษาอยู่ตลอดเวลา เพื่อเป็นการสร้างประสบการณ์ ความรู้ และทักษะต่าง ๆ ให้กับตนเอง เพื่อที่จะสามารถดำเนินกิจกรรมนันทนาการหรือกิจกรรม นักศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาปัจจัยอื่น ๆ ที่ส่งผลต่อการดำเนินงานด้านการจัดโปรแกรมนันทนาการในสถานศึกษาของผู้นำนักศึกษา

2. ควรศึกษา หรือพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะของผู้นำนันทนาการ ด้านการจัดโปรแกรม นันทนาการในสถานศึกษาระดับอุดมศึกษาเพื่อนำไปเป็นเครื่องมือในการพัฒนา นักศึกษาให้มีสมรรถนะที่สูงขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- กัมพล ดวงสีใส. (2563). *คู่มือปฏิบัติดำเนินงานด้านการเงิน สำหรับกิจกรรมนักศึกษา*. ปทุมธานี: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- จิราณัฐวัฒน์ คำปลิว. (2561). *ความสัมพันธ์ระหว่างเจตคติและพฤติกรรมกรรมการปฏิบัติเกี่ยวกับ นันทนาการของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ* (ปริญญาานิพนธ์ ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการกีฬาและนันทนาการ). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ณรงค์ วิชัยรัตน์. (2560). *การพัฒนาโปรแกรมฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะผู้นำนันทนาการ ระดับต้น* (ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชา กีฬา นันทนาการและการท่องเที่ยว). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ดาวดล จันทระประทีน และคณะ. (2560). การมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมเสริมหลักสูตร ตามวงจรคุณภาพเดมมิง (Deming Cycle) ของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย พื้นที่สงขลา. *วารสารวิจัยมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย*, 9(1), 98-112.
- ธีรวุฒิ เอกะกุล. (2543). *ระเบียบวิธีวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์*. อุบลราชธานี: สถาบันราชภัฏอุบลราชธานี.

- พฤษักข์ เกาถวิล. (2551). บทบาทอาจารย์ที่ปรึกษาในการดำเนินงานโครงการค่ายเรียนรู้คุณธรรมนำชีวิตพอเพียงปี 2551. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา.
- สมควร โพธิ์ทอง. (2551). การวางแผนกิจกรรมนันทนาการ. กรุงเทพฯ: ภาควิชาสันทนาการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. (2557). *บนเส้นทางพัฒนานักศึกษาสู่ความเป็นพลเมืองโลก ประเด็นท้าทาย โอกาส และแนวทางพัฒนา สังเคราะห์บทเรียนจากผลการสัมมนาทางวิชาการ (APSSA 2008-2014)*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา.
- สำนักนันทนาการ กรมพลศึกษา กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา. (2562). *ผู้นำนันทนาการ*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์เอส.ออฟเซ็ทกราฟฟิคดีไซน์.
- สำนักนายกรัฐมนตรี. (2561). *ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2561 – 2580*. สืบค้น 15 ตุลาคม 2564, จาก http://www.ratchakitcha.soc.go.th/DATA/PDF/2561/A/082/T_0001.PDF
- องค์การยูนิเซฟ ประเทศไทย. (2563). *พัฒนาเยาวชนให้พร้อมรับมือกับอนาคตได้อย่างมั่นใจ*. สืบค้น 15 ตุลาคม 2564, จาก <https://www.unicef.org/thailand/th>

